

070 Het Sliedrechts dialect

(Publicatie van de Oudheidkundige Vereniging "Sliedrecht")

Oud en nieuw

In ons kinderbestaon was Oud en Nieuw toch wel 't jaerlijkse hōdgetpunt. Allêen al, dà-je tot twaolf uur op moch blijve! Aanders mos-ie om negen ure naer bed. Op Ouwejaersdag was t'r netuurlijk aaldereerst de poverpot. Vaoder haolde 'n vaarkesblaes bij de slaoger. Daer wier eerst een rietjie ingebonge, 'n mietjie nat gemaakt en dan strak over een Keuls potjie gespanne. Azzie gêen Keuls potjie had, nam-ie wat aanders, maor dat klonk nie zō mooi.

En dan ondanks dat 't dikkels aarg koud was, stoep op, stoep af om huis-ter-om-op te gaon povere en mor zinge: "k Heb zo lang met de poverpot gelopen, nog geen geld om brood te kopen", enz. Ja, dat wier aaltijd netjies gezonge, meschie, omdà-we doche dat dat meer op zou brenge. Soms kreeg-ie 'n cent of 'n appeltjie. Soms ok wel 's een hêeten oliebol of een snoepie. Bij rijkere mense kreeg-ie 'n hōdgt enkele keer 'n kluit of 'n stuiver. De mense stuurde je ok wel 's weg, d'r kwamme ommers zō veul kaanders langs de deur. De mêeste mense spaorde weke van tevore alvast losse cente voor 't povere. Azzie allêen ging of desnōods saome, dan was dat beterder, dan gavve de mense soms êêder of wat meer.

D'n volgenden dag- Nieuwjaersdag- ging-ie aaltijd bij Opoe's en de tantes Nieuwejaer wense. Aagelijk was 't aagenaerdig, dà-je wel bij iederêen mit de poverpot langs de deur moch, mor niet overaal Nieuwejaer wense, hoewel sommige kindere dat wel deeje. Dà vong me moeder bedele, daerom moch dat allêen bij de familie. Daer kregwe we ok wel wat. Van 'n vrijgezelle ome, die buitenaf waarkte kregwe we wel 'n kwartie! 't Hêele jaer hadde we gêen cent, dà kon d'r gewoon nie af. 't Is te begrije, datte we ons mit Oud en Nieuw schat en schatrijk voelde. Elke keer zatte we onze buit weer te telle.

In de week vóór Ouwejaer kwam 'n ome vraege of datte me nog drank nōdig hadde, dà dee die voor 'n slijterijchie en zō verdiende die d'r ok weer wat bij. D'r wier bij ons mêestal êen flessie wijn en potjie boerejonges besteld en spesiejaol voor 't manvolk 'n haalf flessie ouwe klaore. Ze zelle d'r ok nie dronke van geworde zijn! Op aandere daege kwam d'r nooit wat in huis. Een enkele keer waarme pons, daer kregwe wij dan ok wat van, want daer kon moeder veul waoter bij doen. Weke van tevore wier d'r al over 't oliebollebakke gepraot. In de waarkplaets vā-me vaoders klompemaakerijchie sting 'n grōôte Braobanse potkachel. Daer wiere ieder jaer de oliebolle op gebakke. Omdat opoe en de tantes benaauw wazze voor 'n vette boel, bakte moeder dan voor de hêele familie. 't Wazze aamel grōôte gezinne, dus ze bakte taale vol.

't Beslag wier deur moeders mit de hand geklopt, zōas de ouwerwetse banketbakker dat dee. D'r ginge krente, rezijne en appele in. En moeder mor kloppe. 't Was zwaer waark en 't mos luchtig worde. De grōôte geêmejeerde wasketel sting mit 't beslag bij de waarme kachel in d'n huis te rijze ...'t Wier mit een doek afgedekt want d'r moch gêen trek bij komme. Voor 't bakke hadde we 'n grōôte ijzere aerepelpot mit raopolie, die was zeker goejekōpper dan slaoolie. Op 'n keer had opao 'n kwartie aan moeders gegeve, dat mos ze meebakke in 'n oliebol. Nou, dat was me een fêest! Wij mor hope op dat kwartie. Aagelijk was ik aarg jeloers op 't neefie, dat de gelukkig wier.

Moeder was op nog 'n idee gekomme. Ze dee in êên van de oliebolle een paplepel vol peper en mosterd en ze zurgde dat die schaal 's aeves bij ons op taofel sting, maor niemand wis wat 'r aan de hand was. Op 't mement dat ome Hannes d'r in beet was de kaomer vol vrolijkhaaid want hij verslikte z'n aage en liep rôôd aan. Aagelijk kon die de grap nie aarg waerdere, mor omdat iederêên zô lachte, lachte die ok mor mee. Was 't aaindelijk twaolf ure, dan zee iederêên: "Aal wat wenselijk is" en dan gong-ie mit z'n aale gaauw naer buitene, want dat deeje de bure ok en zô gong iederêên mekaor Nieuwejaer wense. 't Was 'n hêele herrie buite, want aal de bôôte op de revier en in de haoves begonne te fluite. Daervoor lagge ze spesiejaol op stôôm.

't Was dan gezellig druk buite. Van de familie die wijd weg weunde kregge we Nieuwejaerskaorties. Nie zôas nou van die voorgedrukte mit plaetjies, mor gewone vesitekaorties mit de naome d'r op gedrukt. Die zie je nou nie meer, mor toe had bekant iederêên ze, ze wiere ok gebruikt as t'r iemand overleeje was. 'k Zel jullie nie aalemael 'n kaortie sture, mor 'k zeg 't gewoon op z'n Slierechs: "Beste mense, aal wat wenselijk is!"